

Jumalansynnyttäjän kuolonuneen nukkuminen

15.8.

Sisällys

15.8. Jumalansynnyttäjän kuolonuneen nukkuminen 3
Kesäpääsiäinen ja Emäpäivy 7
Hautauspalvelus 8
Kouvouklion 9
Kuolonuneen nukkumisen ilmoitusjuhla 11
Kolme pyhäkköä Jumalanäidille 12
Sininen on Jumalansynnyttäjän väri 13
Elonkorjuujuhla 14
Spuassat 14
Spasovka 14
Dozynki 14
Pohrotsan leipä 16
Jumalanäidin Iisainpuu 18
Yrttien Jumalanäiti 19
Jumalanäidin 30 päivää 20
Kräuterbuschen 21
Ruusuvesi 22
Ideoita kotiin 23

15.8. Jumalansynnyttäjän kuolonuneen nukkuminen

Esijuhla 14.8. (1 pv)

Juhla-aika 15.–23.8. (9 pv)

- Juhlapäivä 15.8.
- Jälkijuhla 16.–23.8. (8 pv)
- Päätösjuhla (apodosis) 23.8.

Kuva: Pixabay/ dimitrisvetsikas1969

Jumalanäiti on kuvattu kuolinvuoteelleen apostolien ympäröimänä. Ylösnoussut Kristus noutaa äitinsä sielun taivaaseen.

.**Juhlan tekstit**

Ehtoopalveluksen parimiat ovat kolme ennustusta Jumalansynnyttäjästä:

- Jaakobin tikkaat (1. Moos. 28:10–17)
- Herran temppeli (Hes. 43:27, 44:1–4)
- Viisauden seitsenpylväinen talo (Sananl. 9:1–11)

Aamupalveluksen evankeliumi: Luuk. 1:39–49, 56

Liturgian epistola: Fil. 2:5–11

Liturgian evankeliumi: Luuk. 10:38–42, 11:27–28

Kuva: Rachel Bono

Tropari, 1. säv

Oi Jumalansynnyttäjä, sinä synnyttäessäsi säilytit neitsyyden

ja kuolonuneen nukkuessasi et maailmaa hyljännyt.

Sinä elämän äitinä menit Elämän tykö

ja rukouksillasi päästätä kuolemasta meidän sielumme.

Juhlan veisut

Juhlasta

Perimätiedon mukaan Jumalanäiti eli 11 vuotta poikansa ylösnousemuksen jälkeen ja apostoli Johannes huolehti hänestä, kuten Kristus ristillä toivoi (Matt. 19:26–27). Rukoillessaan Getsemanessa Jumalanäiti sai enkeli Gabrielilta ilmoituksen, että kuolee kolmen päivän kuluttua. Hän kutsui apostolit, sukulaiset ja ystävät luokseen ja hyvästeli heidät. Hänen nukuttuaan kuolonuneen hänen ruumiinsa voiteltiin tuoksuöljyillä ja hauta kukitettiin. Apostoli Tuomas tuli paikalle kolme päivää myöhässä ja pyysi saada nähdä Jumalanäidin ruumiin. Kun hauta avattiin, sen havaittiin olevan tyhjä. Jumalanäidin ruumis oli poissa, mutta haudan täytti suloinen yrttien ja kukkien tuoksu.

Kirkon perimätiedon mukaan Jumalanäiti otetiin ruumiillisesti taivaaseen. Tästä syystä Kirkko ei tunne Jumalansynnyttäjän reliikkejä, lukuun ottamatta hänen viittaansa ja vyötään, joilla molemmilla on kirkkokalenterissa oma juhlapäivänsä.

2.7. juhlitaan Jumalansynnyttäjän viitan asettamista pyhäinjäännökseksi Blahernan kirkkoon Konstantinopolissa.

31.8. juhlitaan Jumalansynnyttäjän kunniallisen vyön asettamista pyhäinjäännökseksi Halkopratian kirkkoon Konstantinopolissa. Tänä päivänä osia vyöstä säilytetään mm. Athoksella ja Georgiassa.

Kesäpääsiäinen ja Emäpäivy

Jumalansynnyttäjän kuolonuneen nukkumisen juhla nauttii lähes pääsiäiseen rinnastettavaa arvostusta ja se onkin pyhäpäivä ja suuri juhla monissa Euroopan maissa. Vanha kansa sanoi, että Jumalansynnyttäjän paaston kaksi viikkoa oli irrotettu Suuresta paastosta ja siirretty elokuulle. Karjalassa Jumalansynnyttäjän kuolonuneen nukkumisen juhlaa kutsuttiin Kesäpääsiäiseksi tai Emäpäivyksi – pääsiäisen ollessa Äijäpäivy.

Jumalansynnyttäjän kuolonuneen nukkuminen kuvaa paitsi kristillistä, kivutonta, kunniallista, rauhallista loppua elämälle, myös kuoleman jälkeistä ylösnousemusta, jonka toivossa kristityt elävät ja kuolevat. Jumalansynnyttäjä kuolevaisista ensimmäisenä siirtyi siihen kirkastettuun todellisuuteen, joka on jokaisen ihmisen luonnollinen tila.

Uspenie perustuu pyhään perimätietoon. Siitä kertovat apokryfikirjat ovat nimeltään *Neitsyt Marian kuolonuneen nukkuminen* ja *Johanneksen kirja Marian kuolonuneen nukkumisesta*.

Lue lisää.

Jumalanäidin kuolonuneen nukkuminen – näin perimätieto kertoo Neitsyt Marian maallisen elämän päättymisestä | Aamun Koitto

Salaperäinen rakkaamme – mitä tiedämme Jumalanäidin elämästä? | Aamun Koitto

Jumalansynnyttäjän Neitsyt Marian kuolonuneen nukkuminen - Suomen ortodoksinen kirkko

Jumalansynnyttäjän Neitseen Marian kuolonuneen nukkuminen – Ortodoksi.net

Hautauspalvelus

Paikoin Jumalansynnyttäjän kuolonuneen nukkumisen liturginen perinne muistuttaa Kristuksen hautauspalvelusta Suurena lauantaina. Jerusalemista alkunsa saaneen perinteen mukaan juhlan vigiliassa Jumalansynnyttäjän epitafi eli hautakuva kannetaan kirkon keskelle hautakatokseen. Epitafi koristellaan kukin ja yrtein ja pirskotellaan ruusuvedellä. Epitafin äärellä vuoroin luetaan ja lauletaan psalmin 118 jakeita ja Jumalansynnyttäjän kuolonuneen nukkumista kuvaavia lauselmia.

Hautauspalveluksen lopuksi toimitetaan hautaussaatto epitafia (tai koko hautakatosta) kantaen. Kirkkoon palatessa katosta pidellään kirkon ovella niin, että kirkkokansa astuu sisälle kirkkoon sen alta. Kirkkokansa kunnioittaa hautakuvaa maahankumarruksin tai ryömien sen alta nelinkontin (ks. suuri perjantai ja suuri lauantai).

Kuva: Wikimedia Commons / ΙΣΧΣΝΙΚΑ-888

Kouvouklion

Välimeren ja Lähi-idän perinteissä epitafi asetetaan katafalkin sijaan hautakatokseen. Sen kreikankielinen nimi on kouvouklion. Kouvouklion kukitetaan näyttävästi – kukittaminen on naisten kunniatehtävä – ja sitä kannetaan hautasaatossa, kuten arkkua.

Epitafi – hautakuva

Katafalkki – hautakoroke

Kouvouklion – hautakatos

Jumalansynnyttäjän epitafi (Suomen ortodoksinen kirkkomuseo Riisa)

Vinkki juhlan viettoon lasten kanssa

Kouvouklionin voi askarrella kotonakin ja koristella paperikukilla tai valmiilla askartelukukilla. Sen kanssa voi ”toimittaa” kotona Jumalansynnyttäjän hautauspalveluksen:

- Aseta hautakatos kotialttarille tai muuten näkyvälle paikalle esijuhlana (14.8.)
- Aseta Jumalansynnyttäjän hautakuva hautakatokseen juhlan aattona ja kukita se. (Hautakuvaa ja hautakatosta voi myös pirskotella ruusuvedellä.)
- Kanna hautakatos ja epitafi vastapäivään kodin tai olohuoneen ympäri.
- Anna perheenjäsenten astua sisälle hautakatoksen alta.
- Pienet lelut voivat ryömiä hautakatoksen alta tai vaikka jäädä sinne nukkumaan.
- Pidä hautakatosta esillä päätösjuhlaan (23.8.) asti.

Askarteluohjeet hautakatokselle

Mirhantuojatytöt Jumalansynnyttäjän haudalla

Kuolonuneen nukkumisen ilmoitusjuhla

Jerusalemin patriarkaatissa on ainutlaatuinen perinne. Kolme päivää ennen Jumalansynnyttäjän kuolonuneen nukkumisen juhlaa* muistellaan, kuinka enkeli Gabriel edeltä ilmoitti Jumalansynnyttäjälle tämän kuolonuneen nukkumisen. Tämän kunniaksi kannetaan Jumalanäidin hautakuvaa saatossa pitkin Jerusalemin Via Dolorosaa. Ikoni siirretään luostarikirkosta, missä sitä säilytetään, Neitsyt Marian haudan pyhäkköön Öljymäen läheisyyteen.

Hautapyhäkössä uskovat kunnioittavat Jumalanäidin hautakuvaa juhla-ajan loppuun asti**, jolloin se siirretään takaisin luostarikirkkoon. Uskovilla on tapana asettaa tuohuksia palamaan hautapyhäkköön johtaville kiviportaille, jotka ovatkin juhla-aikana kokonaan tuohusten peittämät.

* Juhlaa vietetään 12.8. Jerusalemin patriarkaatissa noudatetaan juliaanista kalenteria, joten juhla sijoittuu päivämäärälle 25.8.

** Päätösjuhlaa vietetään 23.8. Juliaanisessa kalenterissa se sijoittuu päivämäärälle 5.9.

Kuva: Anu Asikainen

Kolme pyhäkköä Jumalanäidille

Jumalanäidin kuolonuneen nukkumisen tapahtumat sijoitetaan Efesokseen tai Jerusalemiin.

Efesoksessa sijaitsee Neitsyt Marian talo, joka katolinen pyhäkkö.

Jerusalemissa sijaitsee Neitsyt Marian hauta, joka on ortodoksinen pyhäkkö.

Jerusalemissa on myös benediktiiniläisluostari, joka perimätiedon mukaan sijaitsee paikalla, jolla Jumalansynnyttäjä nukkui kuolonuneen.

Kuva: Wikimedia Commons / Dennis G. Jarvis

Efesoksessa on ollut kristittyjen yhteisö jo alkukirkon aikana. Katolinen pyhäkkö sijaitsee paikalla, jolla Neitsyt Marian ja apostoli Johanneksen kerrotaan asuneen. Rakennuksen osia on voitu iältään ajoittaa apostoliselle ajalle.

Sininen on Jumalansynnyttäjän väri

Elokuu on mustikka-aikaa. Mustikka on ”sininen marja” (ruotsiksi blåbär) ja sopii Jumalansynnyttäjän juhliin.

Tee Jumalansynnyttäjän kunniaksi mustikkapiirakka, mustikkamuffineja tai ihanan sinisiä mustikkakeksejä.

Mustikkakeksit | Maku

Kerää Jumalansynnyttäjälle sinisiä ruiskukkia.

Viroksi juhla on **Rukkimaarjapäev** eli **Ruismaaria**, sillä juhla on rukiin kylvöaikana. Tosin itse juhlapäivänä pellolla työskentely on kielletty, kuten myös pyykinpesu, eli raskaat ulko- ja kotityöt.

Pukeudu johonkin siniseen juhlapäivänä tai vaikka koko juhla-ajan.

Juhlan slaavinkielinen nimi on **Uspenie** tai Uspenia. Latinaksi juhla on **Assumptio**.

Elonkorjuujuhla

Elokuu on elonkorjuun aikaa. Jumalansynnyttäjän kuolonuneen nukkumisen juhlaa edeltävä paasto ja sitä kehystävät Kristuksen juhlat eli ”Spuassunjuhlat” liitetään slaavilaisessa perinteessä sadonkorjuuseen.

Spuassat

1) 1.8. vietettävä Ristin ylentämisen juhla eli Hunajaspuassa tai Makovei on päivä, jolloin siunataan kaivot, mehiläispesät, uusi hunaja ja unikonsiemenet.
2) 6.8. vietettävä Kristuksen kirkastuminen eli Omenaspuassa on uutishedelmien siunaamisen juhla. Etelämmässä tällöin siunataan viinirypäleet.
3) 16.8. vietettävä Kristuksen käsittätehdyn ikonin juhlaan eli Viljaspuassaan kuuluu pähkinäsadon ja uutisviljan siunaaminen.

Spasovka

Jumalansynnyttäjän kuolonuneen nukkumisen juhlaa edeltää kahden viikon paasto, jonka kansankielinen nimitys on Spasovka. Ankaruudeltaan paasto muistuttaa Suurta paastoa: arkipäivinä noudatetaan ns. kuivaa paastoa ja lauantaisin ja sunnuntaisin sallitaan öljy ja viini. Ainoastaan Kristuksen kirkastumisen juhlana (6.8.) noudatetaan kevyttä paastoa ja kala on sallittu. Lisäksi kansanperinteeseen kuuluu, ettei uutta satoa syödä ennen sen siunaamista. Mikäli Uspenia sattuu keskiviikolle tai perjantaille, on sekin kevyen paaston päivä (kala, öljy ja viini sallittu).

Dozynki

Dozynki, slaavilainen sadonkorjuujuhla, on jo esikristillisellä ajalla sijoittunut elo-syyskuun tienoille ja kristinuskon myötä se on yhdistetty joko Uspeniaan, Jumalansynnyttäjän syntymän juhlaan (8.9.) tai Ristin ylentämisen juhlaan (14.9.)

Puolassa ”Yrttien Jumalanäidin” juhlaan (Matka Boska Zielna) kuuluu erityisten kruununmuotoisten Dozynki-lyhteiden siunaaminen. Lyhteeseen kiinnitetään viljaa, pähkinöitä, unikonsiemeniä, yrttejä ja kukkia, ja se kannetaan saatossa pellolta juhlapaikalle tai kirkkoon siunattavaksi. Uskovat tuovat siunattavaksi myös pienempiä lyhteitä ja seppeleitä, joilla koristellaan Jumalanäidin patsaat ja kotialttarit.

Matka Boska Zielna -juhlaan kuuluu uutisviljasta leivotun rituaalisen leivän (korovai) siunaaminen. Tämä perinne on alun perin kuulunut Viljaspuassaan, jota juhlitaan 16.8., mutta koska juhlat ovat peräkkäisinä päivinä, niiden perinteet ovat osin sulautuneet yhteen.

Vinkit juhlan viettoon kotona:

Paastoa kaksi viikkoa ennen juhlaa (1.–14.8.)

Muista Spuassunjuhlia käyttämällä juhla-aikana ruuanlaitossa ja leivonnassa hunajaa, unikonsiemenia, omenaa, kauden kasviksia ja pähkinää. Leivo tuoretta leipää tai keitä uutispuuro.

Kuva: Pixabay/ amek

Jumalanäiti, sinä olet totinen viinipuu, joka olet kantanut meille elämän hedelmän.
(Jumalansynnyttäjän stikiira, 6. säv.)

Armenian apostolinen kirkko siunaa viinirypäleet Jumalansynnyttäjän kuolonuneen nukkumisen juhlana. Kirkko viettää juhlaa sunnuntaina, joka on lähinnä itse juhlapäivää (12.–18.8.)

Useimmat ortodoksiset paikalliskirkot siunaavat viinirypäleitä 6.8. viettävässä Kristuksen kirkastumisen juhlassa. Ranskan viininviljelyalueilla rypälesadon ensihedelmät siunataan Neitsyt Marian syntymän juhlana (8.9.)

Uuden sadon rypäleet viittaavat Kristukseen, Jumalanäidin kohdun ensihedelmään.

Pohrotsan leipä

Bulgariassa Uspeniaan leivotaan erityinen rituaalinen leipä, joka siunataan kirkossa. Bogorodichna pita (Богородична пита) eli Jumalansynnyttäjä leipä muotoillaan koristeelliseksi ja sen sisällä on usein pehmeää juustoa tai tänä päivänä myös suklaata tai nutellaa. Koristeellisten kierteidensä takia leipää kutsutaan myös Jumalanäidin hiuksiksi.

Pohrotsan leipää leivotaan joskus myös Jumalansynnyttäjän syntymän juhlaan, minkä lisäksi se on tyypillinen rotinapulla (ks. 8.9.) Vastaava rituaalileipä, Koledna Pitka, leivotaan myös jouluksi. (Ks. joulun esijuhla.)

Kuva: Тайната на нашата вечеря: Богородична пита

Bulgariassa joka juhlassa on oma rituaalinen leipänsä. Juhlaa ei ole ilman leipää, joka viittaa Kristuksen läsnäoloon. Juhlaa varten leipä myös muotoillaan kkoristeelliseksi. Jumalansynnyttäjän kuolonuneen nukkumisen juhlana leivottava Pohrotsan pita sisältää usein juustoa.

Kirkossa tai kotialtarilla siunattua leipää jaetaan myös kotieläimille. Pala saatetaan jättää kotialttarille Jumalansynnyttäjän muistopäivään (26.12.) asti.

Kuva: Pixabay/ dimitrisvetsikas1969

Suomen ortodoksisen kirkon arkkihiippakunnan pääkirkko, Uspenskin katedraali, viettää temppelijuhlaansa Jumalansynnyttäjän kuolonuneen nukkumisen juhlana.

Uspenskin katedraali — Helsingin ortodoksinen seurakunta (hos.fi)

Ortoboxi-tehtäviä

Täydennä Neitseen Marian kuolonuneen nukkumisen juhlan tropari

Ortoboxi.fi - Palapeli

Crossword

Kuva: Essi Liesma

Jumalanäidin Iisainpuu

Iisainpuu on ikonityyppi, joka kuvaa Kristuksen esivanhempia, sekä Vanhan testamentin profeettoja, jotka ennustivat Messiaan syntymän.

Iisainpuun pohjalta on kehitetty adventin ajalle erilaisia oppimateriaaleja, joiden avulla tutustutaan pelastushistoriaan (ks. 15.11.)

Netistä löytyy ilmaiseksi kaksi tulostettavaa Iisainpuu-askartelua, joiden avulla voi tutustua erityisesti VT:n profetioihin Jumalansynnyttäjästä. Molempien ohjeet ovat englanninkielisiä, mutta profetiat voi katsoa suomeksi suoraan Raamatusta.

Orthodox Pebbles on kehittänyt Iisainpuun, joka sisältää yhdeksän VT:n profetiaa. Se sopii hyvin askarreltavaksi yhdeksänpäiväisen juhlan aikana (15.–23.8.)

A different Jesse Tree – Orthodox Pebbles

Orthodox Education on tehnyt Iisainpuu-askartelun, jonka avulla käydään läpi kymmenen VT:n profetiaa Jumalansynnyttäjästä. Jos aloittaa jo esijuhlana (14.8.) voi käydä läpi yhden joka päivä, päätösjuhlaan asti.

Orthodox Christian Education: Root of Jesse Tree: Christmas Activity

Kuva: / ΙΣΧΣΝΙΚΑ-888

Yrttien Jumalanäiti

- englanniksi Our Lady of the Herbs
- saksaksi Kräutertag / Kräuterweihe
- puolaksi Matka Boska Zielna

Katolisessa Saksassa sai keskiajalla alkunsa perinne siunata kirkossa yrttikimppuja Jumalansynnyttäjän kuolonuneen nukkumisen juhlana. Yrttien tuoksu muistutti suloisesta tuoksusta, joka kohtasi apostoleja Jumalansynnyttäjän avatussa haudassa. Myös jotkut ortodoksiset paikalliskirkot siunaavat kukkia ja yrttejä 15.8.

Kuva: Pixabay/ sbaynham

Suuri oli sen paikan hyvä tuoksu, josta hänen kallis ja pyhä ruumiinsa siirrettiin paratiisiin.
(Johanneksen kirja Marian kuolonuneen nukkumisesta, suom. Johannes Seppälä)

Jumalanäidin 30 päivää

Esikristillisessä Euroopassa uskottiin, että loppukesästä kerätyillä rohtokasveilla on erityisiä taikavoimia. Keskiajalla roomalaiskatoliset alkoivat viettää 15.8. alkaen ”Jumalanäidin 30 päivää”. Se oli sadonkorjuun aikaa ja näiden päivien aikana lääkeyrttien keruun ja elonkorjuun uskottiin olevan erityisessä Jumalanäidin suojeluksessa. Perinne juontaa juurensa esikristilliseen uskomukseen, että loppukesällä luonnossa vaikuttavat myönteiset, parantavat voimat. Tästä syystä kirkkokin alkoi siunata rohtokasveja elokuussa.

Jumalanäidin 30 päivää alkaa 15.8. ja päättyy 14.9. vietettävään Ristin ylentämisen juhlaan tai katolisen kirkon 15.9. viettämään Jumalanäidin seitsemän murheen juhlaan (ks. 2.2.)

Siunatut yrtit kuvaavat kristityille Jumalanäidin parantavia, suojelevia ja pelastavia esirukouksia. Siunattuja yrttejä kuivataan ja käytetään ympäri vuoden. Niitä poltetaan suitsukkeen tavoin, esim. katumukseen tai ehtoolliseen valmistautuessa, sairastaessa, tai muuten varjelusta kaivatessa. Siunattuja yrttejä ja kukkia voi myös laittaa pieniin pussukoihin, jotka asetetaan esim. tyynyn tai patjan alle, sängyntolppaan, ovenpieleen, laukkuun tai autoon.

Kuva: Pixabay/ Monfocus

Siunattuja yrttejä käytetään tietenkin myös juoman- ja ruuanvalmistuksessa. Saksalainen yrttilikööri on todennäköisesti keksitty, kun luostareissa on valmistettu rohtoja siunatuista yrteistä. Ihmisten lisäksi siunattuja yrttejä syötettiin myös karjalle ja kotieläimille.

Kräuterbuschen

Yrttikimppujen sitominen on säilynyt elävänä perinteenä erityisesti Saksassa, Puolassa ja Ukrainassa. Saksassa kimppuun sidotaan seitsemän, yhdeksän tai 12 erilaista yrttiä ja kukkaa. Lajikkeet vaihtelevat paikallisesti, mutta tyypillisiä ovat ainakin ruusu, lilja, minttu, kamomilla, rosmariini, koiruoho ja pietaryrtti. Lopuksi kimput asetetaan Neitsyt Marian patsaiden käsiin, kotialttarille, ovenpieleen tai navettaan.

Kuva: Pixabay/ utroja0

Ukrainassa vastaava perinne on Makovei-kimppujen sitominen Hunajaspuassana (ks. 1.8.) Portugalissa taas vastaava perinne on helatorstain Espiga-kimppu (ks. helatorstai).

Yrttien lisäksi siunataan, kuivataan, poltetaan ja syödään myös tuoksuvia kukkia.

Katso lyhyt video perinteisen Kräutertag-yrttikimpun tekemisestä.

Kuva: Pixabay/ gate74

Monet ortodoksiset paikalliskirkotkin siunaavat kukkia ja yrttejä 15.8. Yrtit, joilla on monia hoitavia ominaisuuksia, viittaavat siihen ihmeitätekevään voimaan, mikä Jumalansynnyttäjällä on esirukoilijanamme.

Ruusuvesi

Ruusuvettä käytettiin jo muinaisessa Persiassa puhdistautumiseen. Useimmat suuret maailmanuskonnot ovat omaksuneet sen rituaalisen käytön. Ortodoksit liittävät sen käytön ristiin ja hautaamiseen, ja sitä käytetäänkin Välimeren ja Lähi-idän perinteissä myös Jumalansynnyttäjän kuolonuneen nukkumisen juhlana.

Kodin rituaaleissa ruusuvettä voi käyttää monin tavoin. Sillä voi esim. pirskotella kotialttaria tai polttaa aromilyhdyssä. Ruusuvettä voi myös käyttää kosmetiikkana ja hajusteena, ruuanlaitossa ja leivonnassa sekä puhdistusaineena.

Ideoita kotiin

Kerää tai osta yrttejä ja tutustu niiden nimiin, ominaistuoksuihin ja hoitaviin ominaisuuksiin.

Koristele kotialttari kukilla ja yrteillä.

Tee yrteistä ja kukista kimppuja, joissa on seitsemän, yhdeksän tai 12 eri lajia. Ripusta kimppu sängyntolppaan, ovenpieleen, keittiöön, kotialttarille tms. tai tee pieniä pussukoita mukaan koulureppuun tai autoon muistuttamaan Jumalansynnyttäjästä.

Käytä yrttejä ja kukkia ruuanlaitossa ja leivonnassa. Syötävät kukat | Reseptit | Kinuskikissa

Polta kuivattuja yrttejä ja kukkia suitsukkeen tavoin.

Unohtuiko paastolahja? Anna kukkalahjoitus Filantropian kautta. Pyhäpäivänä ansiotyötä tekevän on hyvä antaa osa tuloistaan almuina, jos talous sallii.

Kukat – Filantropia ry

Ruusun ja laventelin tuoksu sopivat Jumalansynnyttäjän kuolonuneen nukkumisen juhlaan. Kokeilisitko ruusuveden tai laventelisaippuan tekemistä?

RuusuVesi - Resepti (kotikokki.net)

Kuinka valmistaa kotitekoista laventelisaippuaa - Askel Terveyteen

Erilaiset kukka- ja yrttiaiheiset leivonnaiset sopivat juhlaan, esim.

Kukkakeksit

Kukkakeksit - kesän söpöin leivontaresepti -

Kukkakeksit | Maku

Ihastuttavat mureat kesäkukka pikkuleivät — KULINAARI

Laventelikeksit

Hunajaiset laventelikeksit - Hunajayhtymä Oy - Katso helppo ohje tästä!

Laventelikeksit / Kipparin morsian

Laventelikeksit – Viimeistä murua myöten

Ruusulukumi

Turkish Delight – turkkilaiset ruusumakeiset | Kakkua + sirkushuveja

Kuva: PxHere

Juhlajuomaksi sopii yrttitee tai naukku yrttilikööriä (esim. Jägermeister).

Mustikkagalette

Kirjavinkki

Lintulan luostarin yrttiopas - Webtuohus verkkokauppa (valamo.fi)

Lyhyt opetusvideo juhlasta

Piispa Sergei ja TT Emil Anton: Yhteinen Jumalansynnyttäjämme

Tässä videossa neuvotaan ”Panagia-pikkuleipien” teossa.

Vihkosen laati Maura Ihatsu.

Kreditoimattomat kuvat Maura Ihatsu